

Değerli Konuklar,

Değerli Basın Mensupları,

Sizleri, şahsım ve TÜSİAD Yönetim Kurulu adına sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

TÜSİAD ve Koç Üniversitesi ortaklığı ile oluşturulan Ekonomik Araştırma Forumu (EAF) tarafından düzenlenen “Bankacılık Sektörü: Riskler, Kırılganlıklar ve Çözüm Önerileri” başlıklı konferansımıza hoş geldiniz. TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev almaya başladığımdan bu yana bugün ilk kez bir EAF etkinliğine bizzat katılma fırsatını buluyorum ve burada olmaktan son derece mutluyum.

EAF, Türkiye’nin sürdürülebilir bir büyüme ortamında, dengeli kalkınmaya katkıda bulunacak kısa ve uzun vadeli ekonomi politikaları üzerine çalışan bilimsel bir araştırma forumumuzdur. Kurulduğundan bu yana pek çok başarılı araştırma, konferans ve çeşitli etkinliklerle Türkiye ekonomisini izlemeye, değerlendirmeye ve ekonomi politikalarına katkı verme yolunda çalışmaya devam ediyor. Bugünkü konferansın da bu amaca en iyi şekilde hizmet edeceğinden kuşku yok.

Değerli Konuklar,

2001 krizi sonrasında yapılan reformlar ile Türkiye’de bankacılık sektörü çok büyük gelişme kaydetti. Gerek büyüme hızı açısından, gerekse yeni teknolojilerin adaptasyonu açısından bankalarımızın son 15 yılda parmakla gösterilen bir başarı sergilediği muhakkak. Bankacılık aynı zamanda en çok yabancı yatırım çeken sektörlerin de başında geliyor. Bugün Türkiye’deki doğrudan yatırımların yaklaşık 4’te biri (%23,7) finansal hizmetler sektöründe ve bunların büyük kısmı da bankacılıkta bulunuyor.

Ekonomik büyümemiz açısından bankaların performansları ve bankacılık sisteminin sağlıklı işliyor olması büyük önem arz ediyor. Reel sektör ile tasarruf sahiplerini buluşturan kurumlar olarak bankaların iş dünyası açısından önemi çok büyük. Türkiye’de tasarrufların yatırımlara kıyasla kısıtlı olduğunu ve ekonomimizin cari açık verdiğini, yani dış finansmana ihtiyaç duyduğumuzu biliyoruz.

Küresel ekonomide gelişmiş ülkelerdeki ekonomik canlanma ile sermayenin tekrar bu ülkelere geri dönmeye başlaması dış finansman imkanlarını ve maliyetlerini giderek zorlaştırıyor. Dolayısıyla, kaynakların akılcı kullanımı giderek daha fazla önem kazanıyor. Bankaların ve finansal hizmet sektörünün ekonomide sadece büyüme üzerinde değil, bu kısıtlı kaynakların nasıl dağıtıldığı ve kullanıldığı üzerinde de önemli etkileri var.

Kredi büyümesi, ekonomik aktivite ve büyüme ile ne kadar ilişkiliyse, kredilerin sektörel ve proje bazında dağılımı da verimlilik ile o kadar ilişkilidir. Sağlıklı işleyen, iyi regüle edilmiş bir bankacılık sektörü ekonomide sadece yüksek büyümeyi değil, kaynakların en verimli projelere dağılımını da sağlayarak kaliteli ve sürdürülebilir büyümeyi destekler.

Bu nedenle ekonomi politikaları tasarlanırken ya da kredi garanti fonu gibi kredi büyümesini teşvik eden mekanizmalar oluşturulurken de hedef sadece kredi artışı değil, bunların üretken alanlara dağılımını sağlamak da olmalıdır. Yüksek büyüme, verimlilik artışı temelli olmadığında, bildiğiniz gibi sonuç maalesef yüksek enflasyon olarak karşımıza çıkmakta ve finansal kırılganlıklarımız daha da artmaktadır.

Değerli Konuklar,

Türkiye ekonomisinde bugünün en önemli konulardan biri kırılganlıkları artırmadan büyüebilmektir. Zaman içerisinde her türlü zorlu koşula rağmen ekonomi büyümeye devam ederken, önemli riskler de biriktirdik.

2011 yılında %35 olan dış borcumuzun milli gelire oranı bu sene itibariyle %51 düzeyine çıktı. Reel kesimin döviz açık pozisyonu 118 milyar dolardan 210 milyar dolara ulaştı. Enflasyon oranımız yükseldi, neredeyse %12'ye ulaşmak üzere. TL ise benzer ülke para birimlerine göre negatif ayrılarak yüksek oranda değer kaybediyor. Maalesef yabancı rating kuruluşlarının açıkladığı listelerde diğer ülkeler değişirken Türkiye'nin adı hep en kırılgan 5'li arasında anılıyor. Türkiye bu durumda olmayı hiç hak etmiyor.

Son yıllarda ülkemiz zor ve alışagelmedik olaylarla karşı karşıya kaldı. Buna rağmen ekonomimiz pek çok güçlük karşısında önemli bir direnç gösterdi ve dimdik ayakta kalmayı başardı. Bunu, güçlü bankacılık sektörümüz, mali disiplin ve iyi denetim ve düzenleme mekanizmalarına sahip olduğumuz için başardık. Önümüzdeki dönemde de karşımıza çıkacak zorlukları aşabilmemiz, bunların devamlılığına ve birikmiş risklerimizi iyi yönetebilmemize bağlıdır.

Gerek jeopolitik, gerekse ekonomik belirsizliklerin yükseldiği bir küresel konjonktüre maalesef kırılganlıklarımız artmış olarak giriyoruz. Bu ortamda finansal sistemimizin en sağlıklı şekilde işleyebilmesi için en azından kendi politika ve söylemlerimizin yeni belirsizlikler yaratmaktan ziyade, belirsizlikleri en aza indirmesi gerekir. Yatırımcılara güven veren, piyasalar açısından anlaşılır net mesajlara ve politikalara ihtiyacımız var.

Gerek para politikası gerekse bankacılık üzerine oldukça yoğun ve çeşitli söylemlerin geliştirildiği bir ortamdayız. Özellikle yükselen kur ve faizler bu söylemleri son dönemde yoğunlaştırdı. Bazen iyi niyetle yapılan açıklamalar dahi, tam tersi yönde etkilere neden olabiliyor. Oysaki bankacılık sektörü başta olmak üzere finansal kesim belirsizliklerden en fazla etkilenen sektörlerin başında geliyor.

Bu çerçevede; ekonomi politikalarının, özellikle para politikası iletişiminin ve etkinliğinin güçlenmesi hem finansal kesimin hem de reel kesimin önünü görebilmesine yardımcı olacaktır. Siyasi söylem ve görüşlerin bu iletişimin önüne geçmesi ve yeni belirsizlikler yaratmamasını arzu ediyoruz.

Yine bu zorlu küresel konjonktürde yolumuzda sağlıklı bir şekilde ilerleyebilmek için;

1. Mali disiplininin devamını çok önemsiyor ve bu anlamda son dönemde artan kamu harcamalarının verimlilik temelli gözden geçirilmesinin finansal istikrara katkıda bulunacağına inanıyoruz.
2. Fiyat istikrarının bir an önce sağlanarak enflasyon oranının hedeflenen düzeye düşürülmesi gerektiğine,
3. Ekonomide söylem birliğinin sağlanması ve ekonomik reformlara dair net ve inandırıcı bir ajandanın uygulamaya konulması gerektiğine,
4. Dış dünya ile ilişkilerimizin iyileştirilmesinin yatırımcılara güven vererek, Türkiye'nin ticari anlamda dünyadaki yerini pekiştireceğine inanıyoruz.

Değerli Konuklar,

Ayrıca, yatırım ortamının geneline baktığımızda alınması gereken bir hayli yol olduğunu söylemek zorundayız. İlk yarıda memnuniyetle karşıladığımız yüzde 5'lik büyümeye bakıldığında halen kalıcı büyük yatırımların artması gerektiğini düşünüyoruz. Bunun ise en önemli şartı normalleşme...

- Hukuk, demokrasi ve özgürlükler toplumu olmadan; katma değer ve istihdam yaratmaktan, nitelikli yatırım çekmekten söz etmek gerçekten zor!
- Veya etkin girişimlerin yeşerdiği, yatırım cezbeden ülke olmaktan bahsetmemiz kolay değil!

Bu alanda yapılacak her iyileştirme hem içeride hem de dışarıda yatırımcılar tarafından olumlu karşılanacaktır.

Değerli Konuklar,

Hem ekonomik büyümeyi hem de kırılganlıklarımızı azaltmayı aynı anda başarabiliriz. Bunun için kısa vadeli günü kurtaran politikalardan sıyrılıp, uzun vadeye odaklanmamız yeterli. **Çünkü, günü kurtarmak, kaybetmeyi kabullenmektir.**

Kurumlarımızı güçlendirerek, ekonomimizin yapısal sorunlarını çözecek plan ve programlara ağırlık vererek, bir yandan da dünyada yaşanan yeniliklerden, dijital dönüşümden geri kalmamak için gerekli adımları atarak yolumuzda ilerleyebiliriz. Bazı ihtiyati politikalar, enflasyonu düşürecek adımlar kısa vadede gözümüzü korkutmamalıdır. Önemli olan ne pahasına olursa olsun yüksek oranlarda büyümek değil, ekonomik istikrarı sağlamak ve rekabet gücümüzü artırarak potansiyel büyümeyi yükseltmektir.

Bugün iyi bir eğitim sisteminin, dijital dönüşümü başarmanın, güçlü bir demokrasi ve hukuk devleti olmanın ekonomiye getirdiği, birkaç puanlık büyümeden çok daha kıymetlidir.

Buradan, bir kez daha Atamızı anmak istiyorum.

Ortadoğu'nun bugünkü durumuna baktığımızda, başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, Cumhuriyet'in kurucularının yüksek bir öngörüyle laik bir devlet yapısını tercih etmelerinin önemini daha iyi kavırıyoruz. Her şeyden önce, ülkemizin ekonomik ve toplumsal hedeflerine ulaşması için, bilimsel temele dayanan bir eğitim sistemi ile yeni nesillere kazandırmak gerektiğine inanıyoruz.

Değerli Konuklar,

Bugün bu değerli konferansın tüm katılımcılarına, az sonra bilimsel araştırmalarının sonuçlarını bizlere sunacak olan konuşmacı ve değerli panelistlere teşekkür ediyorum. Etkinliğin ekonomi vizyonumuza yeni bir perspektif kazandırması ve katma değer sağlaması temennisiyle sizlere bir kez daha teşekkür ediyorum ve hepinizi saygıyla selamlıyorum.